

PRIMLJENO: 17. 03 2013. GOD.

KLASIFIKACIONI
BROJ: 00-61-1/13-4

VEŠTAČKA:

OPŠTA:

KRAĆENICA:

PRILOG:

 **POZITIVNA
CRNA GORA**

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine

Predsjedniku Vlade

Poštovani gospodine Đukanoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljám Vam sljedeće pitanje:

Molim vas za informaciju i komentar o vrijednosti portfelja nekadašnjih PIF-ova, a sadašnjih investicionih fondova (otvorenih i zatvorenih) u periodu od njihovog osnivanja do danas, sa presjekom stanja na 31.12.2002., 31.12.2007 i 31.12.2012. godine, kao i informaciju o ukupno obračunatim i naplaćenim provizijama za upravljanje tim fondovima za isti period, a po pojedinim društvima za upravljanje.

OBRAZLOŽENJE

Proces MVP, a naročito osnivanje i poslovanje PIF-ova su najavljeni kao snažani podsticaji razvoju crnogorske ekonomije. Nakon 11 godina, svjedoci smo potpuno suprotnih rezultata, nažalost katastrofalno loših. Fondovi, ne da nisu poboljšali poslovanje kompanija kojih su postali većinski vlasnici, već su ih mnoge uveli u još veće probleme, a jedinu korist iz cijelog procesa ostvarili su vlasnici društava za upravljanje.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

Predsjednik Kluba poslanika Pozitivne Crne Gore

Mladen Bojanić

KLUB POSLANIKA POZITIVNE CRNE GORE

| Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 10, Podgorica | pozitivna@skupstina.me | +382 20 404 583 | www.pozitivna.me |

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	15. IV 20. 13. GCD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/13-1/2; 2/2; 3/2; 4/2;
VEZA:	5/2, 6/2 i 7/2
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01 - 2456

Podgorica, 10. april 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 20. marta 2013. godine.

S poštovanjem,

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Mladena Bojanića

Gospodin Mladen Bojanić, poslanik Skupštine Crne Gore, u skladu sa članom 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio je sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Molim Vas za informaciju i komentar o vrijednosti portfelja nekadašnjih PIF-ova, a sadašnjih investicionih fondova (otvorenih i zatvorenih) u periodu od njihovog osnivanja do danas, sa presjekom stanja na 31.12.2002., 31.12.2007 i 31.12.2012. godine, kao i informaciju o ukupno obračunatim i naplaćenim provizijama za upravljanje tim fondovima za isti period, a po pojedinim društvima za upravljanje.

ODGOVOR

Regulativa za poslovanje investicionih fondova je uspostavljena 2002. godine.

U to vrijeme finansijsko tržište, osim bankarskog, gotovo da nije postojalo. Država je kroz zakonsku regulativu nastojala da stvori stimulativan okvir za razvoj tržišta kapitala i u tom kontekstu podsticala stvaranje investicionih fondova i njihov dalji rad, kao oblik sofisticiranijeg finansijskog tržišta.

Kao što je poznato, prethodnim Zakonom o investicionim fondovima bila je propisana provizija - naknada za upravljanje od 3% vrijednosti portfelja.

Ovo je podrazumijevalo da po automatizmu sa rastom tržišne vrijednosti portfelja raste i naknada, i obrnuto.

Generalno, nakon početnog trogodišnjeg perioda stagnacije vrijednosti portfelja fondova (2002-2004) uslijedio je period višestrukog rasta njihove vrijednosti i vrijednosti naplaćenih provizija, sve do 2008. godine kada sa prvim naznakama krize dolazi do pada vrijednosti imovine uključujući i vrijednosti portfelja investicionih fondova.

Tako je, kumulativna vrijednost portfelja investicionih fondova krajem 2002. godine iznosila 93.600.900 eura, pet godina kasnije (2007. godine) je iznosila

je 647.105.624 eura, da bi na kraju 2012. godine ukupna vrijednost iznosila 105.066.409 eura.

Provizije 6 investicionih fondova su u 2002. godini iznosile 2.808.027 EUR, u 2007. godini 19.413.169 eura, a u 2012. godini obračunate su provizije u iznosu od 861.626 eura. U prilogu pisanog odgovora, dostaviću Vam detaljan pregled vrijednosti investicionih fondova i vrijednosti naplaćenih provizija pojedinačno, po fondovima i po godinama za period od 2002. do 2012. godine.

Jasno je da su investicioni fondovi u jednom periodu razvoja tržišta odigrali važnu ulogu disperzije rizika za ulagače-vlasnike vaučera i koncentracije vlasništva u pojedinim kompanijama. Međutim, fondovi nijesu opravdali očekivanja koja su se odnosila na potrebno restrukturiranje kompanija, unapređenje njihovog poslovanja, podizanje korporativne kulture, efikasnosti i konkurentnosti.

Često su bez obzira na privatno vlasništvo i dominantno vlasništvo investicionih fondova pojedini problemi, posebno socijalni, izmješteni prema Vladi dok su fondovi koristili benefite od pasivnog vlasništva kroz ubiranje provizija za upravljanje.

Istovremeno, zaštita manjinskih akcionara u pojedinim slučajevima nije bila efikasna pa su mnogi građani odlučili da prodaju akcije fondova. Dakle, stanje industrije investicionih fondova u Crnoj Gori, u prethodnom periodu, karakterisalo je pasivno vlasništvo i trgovanje hartijama od vrijednosti iz portfelja fonda, kao i pasivno učešće u upravljanju kompanijama iz portfelja fonda.

Ovakvo funkcionisanje društava za upravljanje i investicionih fondova značilo je i potrebu promjene postojećeg koncepta organizovanja investicionih fondova u Crnoj Gori kroz novu zakonsku i podzakonsku regulativu. Istovremeno, bilo je potrebno ustanoviti novi zakonski okvir, koji odgovara ekonomskom trenutku i evropskim standardima i direktivama.

Novim Zakonom o investicionim fondovima je usvojen koncept obavezne transformacije postojećih fondova nastalih u postupku masovne vaučerske privatizacije.

Zakonom je propisan način transformacije po kome će društvo za upravljanje, izabrano na skupštini akcionara, u otvoreni fond biti obavezno da prenese proporcionalni dio imovine postojećeg fonda, i to sve akcije akcionarskih društava iz portfelja u kojima fond ima manje od 40% učešća u kapitalu; da smanji akcijski kapital postojećeg fonda za iznos prenijetih sredstava u otvoreni fond, i sprovede investicioni program restrukturiranja i razvoja preduzeća u kojima postojeći fond ima preko 40% učešća u kapitalu.

Propisivanjem obaveze društava za upravljanje da sprovedu postupak restrukturiranja kompanija iz portfelja fonda, regulativa investicionih fondova obezbjeđuje efikasnije vršenje vlasničkih prava fonda u kompanijama i aktivno trgovanje njihovim akcijama. Propisivanje ovakve odredbe imala je za cilj da pojača odgovornost postojećih društava za upravljanje investicionim fondovima, obzirom da je jača odgovornost menadžera kompanija iz portfelja prema fondu uslov za ostvarenje odgovornosti fonda prema svojim akcionarima.

Imajući u vidu prehodno navedeno vjerujem da će implementacija novog Zakona o investicionim fondovima doprinijeti oživljavanju ovog segmenta finansijskog tržišta, povećanju stepena zaštite vlasničkih prava, kao i pokretanju privredne aktivnosti u kompanijama u vlasništvu postojećih fondova.

I bez obzira što ste upozorili, ali ipak čini mi se da nije loše podsjetiti,

Vlada očekuje da Komisija za hartije od vrijednosti kao nezavistan regulatoran organ i supervizor tržišta kapitala preduzme pravovremene i konkretne korake za sankcionisanje društava za upravljanje investicionim fondovima koji svoje aktivnosti i poslovanje nijesu upodobili zakonskoj regulativi i koji izigravanjem zakona pokušavaju da za sebe steknu materijalnu korist na štetu drugih akcionara, investitora, kompanija kojima upravljavaju, a time i na štetu ukupne ekonomije.

PRILOG

Prilog br. 1: Pregled vrijednosti portfelja, ostvarenih provizija privatizacionih investicionih fondova i vrijednosti vaučera za period 2002-2012. godina, pojedinačno po fondovima.

	Atlas Mont	
	Vrijednost portfelja	Provizija
2002	11.694.547,80 €	350.836,43 €
2003	8.964.603,90 €	268.938,12 €
2004	9.529.900,00 €	285.897,00 €
2005	22.804.849,80 €	684.145,49 €
2006	39.273.574,50 €	1.178.207,24 €
2007	94.153.086,00 €	2.824.592,58 €
2008	58.274.375,00 €	1.748.231,25 €
2009	43.307.521,00 €	1.299.225,63 €
2010	50.712.440,00 €	1.521.373,20 €
2011	46.724.101,00 €	1.401.723,03 €
2012	38.138.640,00 €	375.550,00 €
	Ukupna provizija	11.938.719,97 €

Portfelj **Atlas mont** fonda je na dan 31.12.2002. godine iznosio 11.694.547,80 €, dok su provizije na isti dan iznosile 350.836,43 €. Pet godina kasnije (2007. godine) vrijednosti portfelja i provizija su dostigle maksimalnu vrijednost i to portfelj od 94.153.086,00 €, a provizije 2.824.592,58 €. Najniže vrijednosti su zabilježene krajem 2012. godine. Tako je portfelj vrijedio 38.138.640,00 €, a provizije 375.550,00 €.

Vrijednost vaučera uloženog u fond na kraju 2002. godine iznosila je oko 50 €. Tokom 2012. godine imovina fonda je transformisana na otvoreni i zatvoreni fond u proporciji 44% : 56%. Isplata iz otvorenog fonda iznosila je 375 Eura (vrijednost 44% vaučera građaninā je bila 7,5 puta veća od ukupne vrijednosti na kraju 2002. godine), a 56% vlasništva - dio koji je u zatvorenom fondu, je i dalje u vlasništvu građaninā i investitora

Eurofond		
	Vrijednost portfelja	Provizija
2002	25.662.640,50 €	769.879,22 €
2003	20.984.248,80 €	629.527,46 €
2004	20.539.467,00 €	616.184,01 €
2005	34.120.437,30 €	1.023.613,12 €
2006	51.761.696,40 €	1.552.850,89 €
2007	252.383.609,00 €	7.571.508,27 €
2008	142.551.280,00 €	4.276.538,40 €
2009	73.592.501,00 €	2.207.775,03 €
2010	56.499.089,00 €	1.694.972,67 €
2011	42.252.723,00 €	1.267.581,69 €
2012	37.899.228,19 €	119.205,62 €
	Ukupna provizija	21.729.636,38 €

Vrijednost portfelja **Eurofonda** je 2002. godine iznosila 25.662.640,50 €, dok su provizije iznosile 769.879,22 €. Maksimalnu vrijednosti portfelja i provizija ovaj fond bilježi 2007. godine. Portfelj je 31. decembra te godine iznosio 252.383.609,00 €, a provizije 7.571.508,27 €. Sa druge strane, krajem 2012. godine bilježi se najniža vrijednosti provizija i to u iznosu od 119.205,62 €. Portfelj je iste godine vrijedio 37.899.228,19 €. Najniža vrijednost portfelja Eurofonda je ostvarena 2004. godine, kada je isti iznosio 20.539.467,00 €.

Vrijednost vaučera uloženog u fond na kraju 2002. godine iznosila je oko 30 €. Tokom 2012. godine imovina fonda je transformisana u otvoreni i zatvoreni fond u proporciji 2% : 98%. Isplata iz otvorenog fonda iznosila je 16 eura (vrijednost 2% vaučera građanina je iznosilo preko 50% od ukupne vrijednosti na kraju 2002. godine), a 98% vlasništva – dio koji je u zatvorenom fondu, je i dalje u vlasništvu građanina i investitora.

MIG		
	Vrijednost portfelja	Provizija
2002	11.021.277,60 €	330.638,33 €
2003	8.238.391,20 €	247.151,74 €
2004	7.488.488,70 €	224.654,66 €
2005	159.442.530,90 €	4.783.275,93 €
2006	23.883.275,70 €	716.498,27 €
2007	46.986.159,00 €	1.409.584,77 €
2008	26.843.403,00 €	805.302,09 €
2009	23.266.231,00 €	697.986,93 €
2010	25.757.549,00 €	772.726,47 €
2011	25.741.961,00 €	772.258,83 €
2012	Nije više fond	
	Ukupna provizija	10.760.078,01 €

Na dan 31.12.2002. godine, vrijednost portfelja fonda MIG je iznosila 11.021.277,60 €, dok su ostvarene provizije u vrijednosti od 330.638,33 €. Nakon tačno 5 godina, vrijednost portfelja je uvećana za oko 35 miliona. Dakle, posljednjeg dana 2007. godine portfelj je precizno iznosio 46.986.159,00 €, dok su provizije na isti dan iznosile 1.409.584,77 €. U 2012. godini fond MIG je prestao da postoji kao fond.

Najveća vrijednost portfelja i provizije fonda MIG su ostvarene 2005. godine, i iznosile su 159.442.530,90 €, odnosno 4.783.275,93 €. Najniža vrijednost portfelja i provizije fonda MIG su zabilježene 2004. godine, i iznosile su 7.488.488,70 €, odnosno 224.654,66 €.

MONETA		
	Vrijednost portfelja	Provizija
2002	11.468.598,30 €	344.057,95 €
2003	11.061.991,80 €	331.859,75 €
2004	11.662.767,00 €	349.883,01 €
2005	17.280.055,80 €	518.401,67 €
2006	25.028.258,40 €	750.847,75 €
2007	48.263.980,00 €	1.447.919,40 €
2008	32.467.714,00 €	974.031,42 €
2009	33.626.101,00 €	1.008.783,03 €
2010	38.030.005,00 €	1.140.900,15 €
2011	32.488.016,00 €	974.640,48 €
2012	24.626.420,00 €	239.891,00 €
	Ukupna provizija	8.081.215,62 €

Vrijednost portfelja i provizija **fonda MONETA** su u periodu od 2002 do 2007. godine postepeno rasle. Tako je 2002. godine vrijednost portfelja iznosila 11.468.598,30 €, a provizija 344.057,95 €, dok su 2007. godini njihove vrijednosti dostigle maksimalnu vrijednosti. Na dan 31.12.2007. godine portfelj je vrijedio 48.263.980,00 €. Provizije su iznosile 1.447.919,40 €. Nakon 2007. godine vrijednosti portfelja i provizije se smanjuju, tako da je na kraju 2012. godine vrijednost portfelja iznosila 24.626.420,00 €, a provizija 239.891,00 €.

Vrijednost vaučera uloženog u fond na kraju 2002. godine iznosila je oko 35 €. Tokom 2012. godine imovina fonda je transformisana na otvoreni i zatvoreni fond u proporciji 31% : 69%. Isplata iz otvorenog fonda iznosila je 216 Eura (vrijednost 31% vaučera građanina je bila 6 puta veća od ukupne vrijednosti na kraju 2002. godine), a 69% vlasništva - dio koji je u zatvorenom fondu, je i dalje u vlasništvu građanina i investitora.

HLT		
	Vrijednost portfelja	Provizija
2002	14.452.763,40 €	433.582,90 €
2003	10.202.966,10 €	306.088,98 €
2004	10.260.691,20 €	307.820,74 €
2005	21.666.716,10 €	650.001,48 €
2006	40.045.356,00 €	1.201.360,68 €
2007	95.064.375,00 €	2.851.931,25 €
2008	63.263.234,00 €	1.897.897,02 €
2009	26.669.339,00 €	800.080,17 €
2010	16.088.390,00 €	482.651,70 €
2011	8.015.287,00 €	240.458,61 €
2012	4.402.120,60 €	126.979,00 €
	Ukupna provizija	9.298.852,53 €

Vrijednost portfelja **fonda HLT** je krajem 2002. godine iznosila 14.452.763,40 €. Ostvarene provizije su iznosile 433.582,90€. Godina 2007 je bila među najprofitabilnijim, pa su i vrijednosti portelja i provizija ovog fonda dostigle vrijednosti od 95.064.375,00 €, odnosno 2.851.931,25 € koliko su iznosile provizije. Posljednjeg dana 2012. godine vrijednost portfelja i provizije su u odnosu na posmatrani period zabilježile najniže vrijednosti. Tako je portfelj HLT fonda vrijedio 4.402.120,60 €, a provizije 126.979,00 €.

Vrijednost vaučera uloženog u fond na kraju 2002. godine iznosila je oko 25 €. Tokom 2012. godine imovina fonda je transformisana na otvoreni i zatvoreni fond u proporciji 34% : 66%. Isplata iz otvorenog fonda iznosila je 35 eura (vrijednost 34% vaučera građanina je bila oko 1,5 puta veća od ukupne vrijednosti na kraju 2002. godine), a 66% vlasništva – dio koji je u zatvorenom fondu, je i dalje u vlasništvu građanina i investitora.

TREND		
	Vrijednost portfelja	Provizija
2002	19.301.072,40 €	579.032,17 €
2003	15.426.963,90 €	462.808,92 €
2004	14.960.379,60 €	448.811,39 €
2005	25.966.599,30 €	778.997,98 €
2006	46.245.541,50 €	1.387.366,25 €
2007	110.254.415,00 €	3.307.632,45 €
2008	62.576.830,00 €	1.877.304,90 €
2009	44.079.751,00 €	1.322.392,53 €
2010	58.953.321,00 €	1.768.599,63 €
2011	<i>Spor je pred sudom</i>	
2012	<i>Nije više fond</i>	
	Ukupna provizija	11.932.946,21 €

Godine 2002. portfelj **fonda TREND** je vrijedio 19.301.072,40 €, dok su provizije iznosile 579.032,17 €. Pet godina kasnije i vrijednost portfelja i vrijednost provizije dostižu maksimalne vrijednosti u iznosima od 110.254.415,00 €, odnosno 3.307.632,45 €.